

Anno, sed plane sic doleamus cum flagitia corrigitur, tanquam coniubia dirimantur: maxime in ciuitate domini in monte sancto eius, hoc est, in Ecclesia, ubi muptiarum non solum vinculum, verum etiam sacramentum ita commendatur, ut non licet viro vxorem suam alteri tradere: quod in republi- ca tunc Romana, non solum minime culpabiliter, verum etiam laudabiliter Cato fecisse perhibetur. Neque hinc diutius modo disputare opus est, cum illi quibus respondeo non audeant affirmare, nullum hoc esse peccatum, neque negent esse adulterium, ne ipsi dominio sancto Evangelio aperte coniunctus obstatere. Sed cum eis placet, primum admittendos esse tales ad percipiendū baptis̄mū sacramētū, & ad dominicā mēlā, etiam si correctione voce manifestissima reculauerint: immo vero nihil eos de hac re proorsus admoneri oportere, sed postea docerī vixī p̄cepti obseruationē receperint, culpam̄ correcerint, habeantur in tritico: si autē contemplerint, inter zizania tolerentur: sati ostendunt non se crimina ista defendere, aut quasi levia vel nulla sint agere. Quis enim adulterii boni spei Christiani nullum seu parvum crimen existimet? Ordinem tamen quo hæc in alijs vel corrigitur, vel fe-

Brantur de scriptis sanctis se proferre arbitrantur, cum dicant Apostolos sic egisse: & de literis eorum quædam testimonia proferunt, ubi reperiuntur prius insinuasse doctrinam fidei, ac deinde morum tradidisse p̄cepta. Atque hinc intelligi volunt, & alias ad baptizatos, quibus p̄cepta de mals caendis, bonusq; institutis moribus continentur. Cum igitur eos ad Christianos iam baptizatos etiam vitæ in melius mandatæ p̄cepta tradenda, quasi aliquas Apostolorum Epistolas legant ad eos qui baptizandi sunt das, ubi de sola fide disputauerunt, & alias ad baptizatos, quibus p̄cepta de mals caendis, bonusq; institutis moribus continentur. Quod si absurde dicitur, ergo fateantur. Apostolos doctrinā suam ex vtroque perfectam suis Epistolis indidisse. Sed propterea plerūq; insinuasse prius fidem, ac deinde quod ad vitam bonam pertinet, & eo scilicet qui ad fidem, & eo qui ad vitam bonam pertinet? A forte illis placet vt baptizandi vtrāque non dem⁹, & baptizatis vtrumque reddamus? Quod si absurdum dicitur, ergo fateantur. Apostolos doctrinā suam ex vtroque perfectam suis Epistolis indidisse. Sed propterea plerūq; insinuasse prius fidem, ac deinde quod ad vitam bonam pertinet, subiecisse, quia & in homine ipso nisi p̄cedat fides, vita bona sequi nō poterit: quicquid enim homo veluti recte fecerit, nūli ad pietatem quæ ad deum est, referatur, recte dic̄i non oportet. Quod si arbitrarentur aliqui stulti & nimis imperiti Apostolorum Epistolas ad catechumenos das, profecto etiam ipsi faterentur, nondū baptizatis p̄cepta morum, quæ fidei congruant, simili cum fidei regulis intimandam si forte ad hanc necessitatem sua nos isti disputatione compellunt, vt primas partes Epistolarum Apostolicarum ubi de fide loquuntur, catechumenis legendas velint: posteriores autem fidelibus, vbi iam p̄cipitur quemadmodum Christiani vivere debeant: quod stultissimum est dicere. Nullum ergo documentum est huius opiniois ex Epistolis Apostolorum, cur ideo arbitremur baptizandos de sola fide, baptizatos autem de moribus admonendos, quia illi primis partibus literarum commendauerunt fidem, ac postea consequenter vt bene à fidelibus viueretur hortati sunt. Quavis enim illud prius, hoc posterius, sapientissime tamen vna contexione sermonis vtrumque catechumenis, vtrumq; fidelibus, vtrumq; baptizatis, vtrumque baptizatis, sive vt instruantur, sive ne obliuiscantur, sive vt profiteantur, sive vt confirmen- tur doctrina sanctissima & diligentissima p̄dican- dum est. Epistola itaque Petri & Epistola Ioannis de quibus quædam testimonia commemorant, ad-

dant & Pauli & aliorum Apostolorum, ea ratione D accipieb̄t est quod adutererūt prius de fide, ac postea de moribus dici, quod nisi fallor apertissime ex- posuit.

Sed in actibus Apostolorum Petrus, in Christia quiunt, sic allocutus est illos, qui verbo auditō bapti- zati sunt uno dī tria milia, vt eis solam fidem qua in Christum crederent p̄dicaret. Qui cum dixissent, quid faciemus? respondit eis, Agite poenitentiam, & baptizetur unusquisque vestrum in nomine domi- ni nři Iesu Christi in remissionē peccatorū, & acci- pietis donum spiritus sancti. Cir̄ ergo non aduer- tūt quod dictum est, Agite poenitentiam: ibi etsenam vi-

C. VIII.

Act. 2.

tae veteris expoliatio, vt noua induantur qui bapti- zantur: Qui autem fructuosa est poenitentia, quæ agitur de mortuis operibus, si in adulterio perseue- ret alij sceleribus, quibus dilectio mundi huus in- uoluntur? Sed infidelitatis, iniquiūt, tantummodo, quia in Christum non crediderunt, eos voluit agere poenitentiam. Mira p̄sumptio, nolo quicquam grauius dicere, quando eo auditō quod dictum est, Agite poenitentiam, folius infidelitatis acta dis- cuntur, cum vita mutanda ex vetere in nouam do- strina Euangelica tradetur, vbi vtique & illud est quod in ea sententia ponit Apostolus, Qui furab̄tur iam non furetur: & cætera, quibus exequitur quid sit depolare veterem hominem & induere nouum. In his autem ipsis verbis Petri habent vnde admoneri potuissent, si diligenter attendere voluſent. Cum enim dixisset, Agite poenitentiam, & ba- ptizetur unusquisque vestrum in nomine domini no- stri Iesu Christi in remissionē peccatorū, & acci- pietis donum spiritus sancti: nobis enim hæc est pro- missio facta & filiis nostris & omnibus qui sunt longe quoque aduocauerit dominus deus noster: continuo subiecat qui librum scripsit atque ait, & cæ- teris verbis pluribus testificabatur dicens, Eripite vos à seculo hoc prauo. At illi audiffissime capientes exceperunt verba & crediderunt & baptizati sunt, & adiectæ sunt illa die tria milia animæ. Quis hic non intelligat & cæteris pluribus verbis quæ à scriptore propter longitudinem non recitantur, id egisse Petrum vt eriperent se ab hoc seculo prauo, quandoquidem ipsa sententia breuiter indicata est, cui persuadendæ verbis pluribus Petrus instabat? Ipsa quippe summa positum est, cum dictum est, Eripite vos à seculo hoc prauo: Verbis autem plu- ribus vt hoc fieret testificatur Petrus. In his ver- bis erat mortuorum operum condemnatio quæ ne- quiter agunt huus seculi dilectores, & commenda- P tio vita quam teneant atque lectentur, quise ab hoc prauo seculo eripiunt. Iam itaque si placet affirmare conentur, cum se eripere ab hoc seculo prauo, qui tantummodo credit in Christum, etiam si in fla- gitij quibus voluerit perseueret usque ad profes- sionem adulterij. Quod si dicere nefas est, audi- ant baptizandi, non solum quid credere debeant, sed etiam quemadmodum se ab hoc prauo seculo eripiant. Ibi enim necesse est vt audiant, quemadmodum credentes vivere debeant.

Spa. Baptism⁹

do, inquit, ille quem Philippus baptizauit nihil spado- plus dixit quām Credo filium dei esse Iesum Christi n̄is, & qd- stum, & in hac professione continuo baptizatus siveuan- est. Num ergo placet vt hoc solum homines res gelizare spondent, & continuo baptizentur: nihil de spi- Christi ritus sancto, nihil de sancta Ecclesia, nihil de re Cap. IX. missione peccatorum, nihil de resurrectione mor- tuorum: postremo de ipso Iesu Christo nihil nisi quia filius dei est, non de incarnatione eius ex virginie, de passione, de morte crucis, de sepultura, de ter- tij diei resurrectione, de alcenione ac lede ad dexte- ram patris aliquid dicendum est catechizanti, ac profidendum credenti? Si enim spado cum respōdi- set, Credo